

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675
2 IR 46¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvoje nuo 1997 m. balandžio 1 d. iki 2002 m. sausio 1 d. veikė nulinis tarifas reinvestuotam pelnui ir taip, galima teigti, sukūrė pagrindą technologiniam Lietuvos ekonomikos atsinaujinimui ir sparčiam jos augimui. Panaikinus visuotinai galiojusį nulinį tarifą reinvestuotam pelnui, imta taikyti išskirtines lengvatas atskiroms ūkio subjektų grupėms ir investicijų tipams.

Reikia pažymėti, kad pastaruoju metu vis daugiau šalių pasirenka vienkartinio pelno apmokestinimą jo paskirstymo momentu, neapmokestinant reinvestuoto pelno. Lenkija tokį modelį taiko nuo 2021 m. sausio 1 d. Pirmame etape juo galės pasinaudoti įmonės, kurių apyvarta nesiekia 22 mln. eurų, išskyrus finansų įstaigas, bankus ir holdingus. Įmonės, galinčios taikyti naują modelį, Lenkijoje sudaro net 90 proc. visų šalies bendrovių, o jų sumokamas pelno mokestis sudaro maždaug ketvirtadalį visų pajamų iš pelno mokesčio.

Remiantis LR Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis rašte pateikta informacija, 2019 m. dėl taikomų pelno mokesčio lengvatų į valstybės biudžetą buvo nesurinkta 226,1 mln. eurų. Lengvata dėl investicijų sudarė 83,5 mln. eurų, o lengvata dėl 5 proc. pelno mokesčio tarifo vienetams, kurių vidutinis darbuotojų skaičius neviršija 10 ir pajamos neviršija 300 tūkst. eurų sudarė 40,1 mln. eurų.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 ir 46¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – pritraukti investicijas į regionus.

Pagrindinis Įstatymo projekto uždavinys – nulinio tarifo taikymas reinvestuotam pelnui diferencijuojant jo taikymą pagal savaiminio ekonominio augimo požymius savivaldybėse.

Pripažįstant reinvestuojamo pelno svarbą, Įstatymo projektu siūlome grąžinti anksčiau galiojusias ir teigiamai ekonomikos augimą veikusias nuostatas taikyti nulinį tarifą reinvestuotam pelnui. Tokio modelio sėkmingas taikymas ne tik didina šalies konkurencingumą, tačiau ir skatina investicijas, būtinas darbo našumui, atlyginimams ir pragyvenimo lygiui didinti Lietuvos regionuose.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą iniciavo ir parengė Lietuvos Respublikos Seimo nariai Andrius Palionis ir Jonas Pinskus.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai?

Šiuo metu Pelno mokesčio įstatyme reglamentuoti ir Lietuvoje yra taikomi tokie nominalūs pelno mokesčio tarifai: 15 proc. tarifas taikomas Lietuvos subjekto ir nuolatinių buveinių apmokestinamajam pelnui, pajamoms iš paskirstytojo pelno, gautai parama, panaudotai ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį. 5 proc. tarifas taikomas Lietuvoje veikiantiems vienetams, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300 tūkst. eurų, kooperatyvams, kurių per mokestinį laikotarpį daugiau kaip 50 proc. pajamų sudaro pajamos iš žemės ūkio veiklos. 5 proc. pelno mokesčio tarifas taip pat taikomas turto, sukurto vykdant mokslinių tyrimų ir eksperimentinę veiklą naudojimui, perdavimo pajamoms (įskaitant honorarus ir kompensacijas už pažeistas intelektualines nuosavybės teises). 0 proc. mokesčio tarifas taikomas naujai įregistruoto subjekto pelnui, jeigu per pirmą mokestinį laikotarpį vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir pajamos neviršija 300 tūkst. eurų bei jei savininkai yra fiziniai asmenys, ir tik tuo atveju,

kai per tris vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, įskaitant pirmąjį mokestinį laikotarpį, vieneto veikla nėra sustabdoma, vienetas nėra reorganizuojamas ar likviduojamas. Taip pat nuo 2021 m. 0 proc. pelno mokestis bus taikomas iki 20 metų laikotarpiui stambiems vietinio ir užsienio kapitalo investicijų projektams, kurių investicijų į ilgalaikį kapitalą vertė bus ne mažesnė nei 20 mln. eurų (30 mln. investuojant Vilniuje) ir kurie sukurs ne mažiau kaip 150 naujų darbo vietų (200 investuojant Vilniuje).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Įstatymo projektu siūloma taikyti nulinį tarifą reinvestuotam pelnui, t. y., vienetas, vykdamas investicinį projektą savaiminio ekonominio augimo požymių turinčioje savivaldybėje, apmokestinamąjį pelną galės sumažinti, jeigu turtas yra reikalingas vieneto investiciniam projektui vykdyti ir yra priskirtinas šio Įstatymo 1 priedėlyje nurodytoms ilgalaikio turto grupėms „mašinos ir įrengimai“, „įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)“, „programinė įranga“, „įsigytos teisės“ ir ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms, taip pat ir, jei turtas yra nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus (skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios).

Taip pat siūloma, kad vienetas, kurio praėjusio mokestinio laikotarpio bendros pajamos neviršija 8 000 000 eurų, ir vykdamas investicinį projektą savaiminio ekonominio augimo požymių neturinčioje savivaldybėje, apmokestinamąjį pelną gali sumažinti per mokestinį laikotarpį, už kurį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas mažinamas, faktiškai patirtoms išlaidoms.

Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina sąvoką „savaiminio ekonominio augimo požymių turinti savivaldybė“ apibrėžti keičiamo įstatymo 2 straipsnyje kaip tai apibrėžta Savivaldybių priskyrimo grupėms pagal keliamus ekonominio augimo tikslus metodikos ir tvarkos apraše, patvirtintu vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 101 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1019 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymą“.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Priimtas Įstatymo projektas turės teigiamą poveikį verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti Įstatymo projektą į teisinę sistemą, pakeisti ar panaikinti kitų galiojančių teisės aktų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti?

Įstatymo įgyvendinimui įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymui įgyvendinti savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Nulinis tarifas“, „Apmokestinamasis pelnas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo nariai

Andrius Palionis

Jonas Pinskus

Valius Ažuolas

Laima Nagienė

Andrius Mazuronis

Ričardas Juška

Juozas Varžgalys

Eugenijus Sabutis